

CLASS : 10th (Secondary)

3559/3509

Series :Sec. M/2018

Total No. of Printed Pages :7

MARKING INSTRUCTIONS AND MODEL ANSWERS

ਪੰਜਾਬੀ

PUNJABI

(Academic/Open)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

---

*ਉਪਰੀਖਿਅਕ ਮੁਲਾਂਕਣਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂਦਾਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕਅਧਿਅਨਕਰਕੇ ਉੱਤਰ
ਪੁਸਤਕਾਂਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰੋ। ਜੇਕਰਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਸਹੀਹਲੱਕੀਤੇ
ਹੋਣਤਾਵੱਧਤੋਂਵੱਧਅੰਕ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚਨਾਕਰੋ।*

General Instructions :

- (i) Examiners are advised to go through the general as well as specific instructions before taking up evaluation of the answer-books.*
- (ii) Instructions given in the marking scheme are to be followed strictly so that there may be uniformity in evaluation.*
- (iii) Mistakes in the answers are to be underlined or encircled.*
- (iv) Examiners need not hesitate in awarding full marks to the examinee if the answer/s is/are absolutely correct.*
- (v) Examiners are requested to ensure that every answer is seriously and honestly gone through before it is awarded mark/s. It will ensure the authenticity as their evaluation and also enhance the reputation of the Institution.*

3559/3509

P. T. O.

- (vi) *A question having parts is to be evaluated and awarded partwise.*
- (vii) *If an examinee writes an acceptable answer which is not given in the marking scheme, he or she may be awarded marks only after consultation with the head-examiner.*
- (viii) *If an examinee attempts an extra question, that answer deserving higher award should be retained and the other scored out.*
- (ix) *Word limit wherever prescribed, if violated upto 10%, on both sides, may be ignored. If the violation exceeds 10%, 1 mark may be deducted.*
- (x) *Head-examiners will approve the standard of marking of the examiners under them only after ensuring the non-violation of the instructions given in the marking scheme.*
- (xi) *Head-examiners and examiners are once again requested and advised to ensure the authenticity of their evaluation by going through the answers seriously, sincerely and honestly. The advice, if not headed to, will bring a bad name to them and the Institution.*

महत्त्वपूर्णनिर्देश :

- (i) अंक-योजनाकाउद्देश्य मूल्यांकनकोअधिकाधिकवस्तुनिष्ठबनानाहै।अंक-योजनामेंदिए गए उत्तर-बिन्दुअंतिमनहींहैं। ये सुझावात्मक एवंसांकेतिकहैं। यदिपरीक्षार्थी ने इनसेभिन्न, किन्तुउपयुक्तउत्तरदिए हैंतोउसेउपयुक्तअंकदिए जाएँ।
- (ii) शुद्ध, सार्थक एवंसटीकउत्तरोंको यथायोग्य अधिमानदिए जाएँ।
- (iii) परीक्षार्थी द्वाराअपेक्षा के अनुरूपसहीउत्तरलिखनेपरउसेपूर्णांकदिए जाएँ।
- (iv) वर्तनीगतअशुद्धियों एवंविषयांतर की स्थितिमेंअधिकअंकदेकरप्रोत्साहित न करें।
- (v) भाषा-क्षमता एवंअभिव्यक्ति-कौशलपर ध्यानदियाजाए।
- (vi) मुख्य-परीक्षकों/उप-परीक्षकोंकोउत्तरपुस्तिकाओंकामूल यांकनकरने के लिए केवलMarking Instructions/Guide Lines दीजारहीहै, यदिमूल्यांकननिर्देशमेंकिसीप्रकार की त्रुटिहो, प्रश्नकाउत्तरस्पष्ट न हो, मूल्यांकननिर्देशमेंदिए गए उत्तरसेअलगकोईऔरभीउत्तरसहीहोतोपरीक्षक, मुख्य-परीक्षकसेविचारविमर्शकरके उस प्रश्नकामूल्यांकनअपनेविवेक के अनुसारकरें।

ਭਾਗ - ਓ

1. (i) ਰਾਮਸ਼ਾਮਦਾ ਸਕਾਭਰਾ ਹੈ। 2
- (ii) ਕਸਰਤਕਰਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਲਾਭਹਨ। 2
- (iii) ਅੰਸੀਲ : ਨਾਂਵ, ਖਾਸ ਨਾਂਵ, ਪੁਲਿੰਗ, ਇਕਵਚਨ, ਕਿਰਿਆਦਾਕਰਤਾ। 2
- ਗੋਂਦ : ਨਾਂਵ, ਆਮਨਾਂਵ, ਇਸਤਰੀਲਿੰਗ, ਇਕਵਚਨ, ਕਰਮ-ਕਾਰਕ, ਕਿਰਿਆਦਾਕਰਮ।
- (iv) (ੳ) ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂਪਾਸ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ।" 2
- (ਅ) ਲਾਇਬਰੇਰੀ। 1
2. (i) ਪਿਤਾ ਨੇ ਅਮਰ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ, "ਤੂੰ ਅੱਜਕਾਲੇਜ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂਗਿਆ?" 3
- (ii) (ੳ) ਸਸਤੀ ਚੀਜ਼ ਵਿਚਘਾਟਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। 2
- (ਅ) ਕੁਵੇਲੇ ਗੱਲ ਛੇੜਨਾ।
- (iii) (ੳ) ਸੁੰਨ ਮਸਾਣਛਾਜਾਣੀ। 1
- (ਅ) ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣੀ।
3. (ੳ) (i) ਸਾਡੀਆਗਿਆਨਤਾਕਰਕੇ। 2
- (ii) ਜਹਿਰੀਲੀ। 2
- (iii) ਮਿੱਟੀਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ। 1

(5)

3559/3509

4. ਲੇਖ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕੌਰ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧਲਿਖਨ ਤੇ ਪੂਰੇ ਅੰਕਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। 5
5. ਪੱਤਰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਲਿਖਣ ਤੇ ਵੱਧਤੋਂਵੱਧਲੰਬਰਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। 5

ਭਾਗ - ਅ

6. (ੳ) 5

ਕਿਤਾਬਦਾਨਾਂ   ਕਵਿਤਾਦਾਨਾਂ   ਕਵੀਦਾਨਾਂ

- (i) ਸਾਹਿਤਕਕਿਰਨਾਂ-2   ਗਉੜੀਬਰਾਗਣਿਮ: ੩   ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਮ ਦਾਸ ਜੀ
- (ii) ਸਾਹਿਤਕਕਿਰਨਾਂ-2   ਗੁੰਮ ਨੇ ਰਸੋਈਵਿੱਚੋਂ   ਕਸ਼ਮੀਰਨੀਰ

- (ਅ) (i) ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਕਿਉਂਕੀ ਰੁੱਖਾਂਬਿਨਜੀਵਨ
ਸੰਭਵਨਹੀਂ। 3
- (ii) ਸ਼ਾਹਹੁਸੈਨ। 1
- (iii) ਪੰਜਾਬੀਬੋਲੀ। 1

7. (i) ਸਭ ਤੋਂਪਹਿਲੀਆਦਤਚਾਹਮੰਗਣਾ ਹੈ। ਚਾਹਸ਼ਰੀਰਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਯਕ
ਹੈ। 3
- (ii) ਜੰਗਲੀਹਰਿਆਵਲ, ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀਅਤੇ
ਜਨਤਕਥਾਵਾਂਦਾਵਰਣਨਕਰਦਾ ਹੈ। 3
- (iii) 22 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂਲਈ। 1
- (iv) ਮਿਲਣੇ ਦੀ ਥਾਂਕੋਈਨਾ, 1

3559/3509

P. T. O.

ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਲਾ ਵੇ ਦਿੱਤਾ,

ਉਸ ਰੋਗਦਾਨਾਂਕੋਈ ਨਾ।

- (v) ਕਲਾਤਮ ਰੁਚੀਆਂ : ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਪਹਿਚਾਣ। 1
- (vi) ਹਉਮੈ। 1
8. (i) ਰਾਜਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੰਡ ਸਕੇ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਿੰਦੀ ਪਈ ਹੈ। 5
- (ii) ਵੰਦਨਾ ਦਾ ਚੇਹਰਾ ਕੁਮਲਾ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕੀ ਬੂਟੇ ਪੀਲੇ ਅਤੇ ਮਰੀਅਲ ਦਿਸ ਰਹੇ ਸਨ। 3
- (iii) ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ। 1
- (iv) ਰਜਨੀ। 1
9. (i) ਬੇਬੇ ਰਾਮਭਜਨੀ ਪਾਖੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਔਰਤ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਪਤੀ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗੁਆਨਾ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। 3
- (ii) ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਦਰਦਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। 3
- (iii) 6 ਪਾਤਰ ਹਨ। 1
- (iv) ਪ੍ਰੋ. ਆਈ ਸੀ ਨੰਦਾ। 1
- (v) ਦੋ ਦ੍ਰਿਸ਼। 1

(vi)	ਤੋਤਾ-ਮੈਨਾ।	1	
10.	(i)	ਡਾ.ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਲਮਦਾਨਾਮਆਈਐਮਕਲਾਮ ਹੈ।	3
	(ii)	ਪਾਕਿਸਤਾਨਦਾਜਿਲ੍ਹਾਂ ਜੇਹਲਮ ਦੇ ਪਿੰਡਚੱਕਹਮੀਦਾਂਵਿਚ1897ਵਿੱਚਹੋਇਆ।	3
	(iii)	ਟੋਕਿਓਵਿੱਚ।	1
	(iv)	ਸੁਖਵਿੰਦਰਕੌਰ।	1
	(v)	ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ।	1
	(vi)	ਮਿਲਖਾਸਿੰਘ ਨੂੰ।	1

